

Nagyvárad Estilap

A szerkesztésért felelős:
MARTON MANÓ, főszerkesztő

Kiadóhivatal: Hegedűs Hirlapiroda
Szerkesztőség: Károly herceg (Szilágyi Dezső)-utca 6.

A zsidók útja

A romániai zsidók egységesítéséről szóló javaslat még nem törvény. Még most el lehet mondani róla, hogy végzetes bonyodalmakat idézhetne elő, még akkor is, ha a legjobb indulattal készítenék elő és ha tényleg csak a romániai zsidóság egyetemes érdekét kívánja szolgálni.

Helytelennek tartjuk ezt a törvényjavaslatot, mert egyes rendelkezései olyanok, mintha tervezői sohasem ismerték volna egyetlen egy erdélyi zsidót sem és fogalmuk sem volna arról, hogy nálunk a zsidóság évszázadok óta milyen különleges körülmények között él és a zsidó hitközségek, milyen ősi tradíciók alapján épültek föl.

A zsidó törvényjavaslat, amely mostan állítólag a parlament előtt fekszik, a legmélyebben benyúl az erdélyi zsidóság egész életébe és radikálisan felforgatja azt a harmóniát, amelyben eddig a különböző zsidók ezen a területen egymás mellett békésen és harmonikusan éltek és munkálkodtak. A helyi adminisztráció aprólékos rendszabályairól kezdve végig a hitközségi élet minden vonalán, fel egészen a lelkiismereti meggyőződésig a hit és vallásos világnézet alapvető elveitől mindentüzt változást idéz elő ez a javaslat, ha életre kel. Majdnem minden egyes paragrafusa arra vall, hogy a tervezetet Bukarestbe jól tapétázott ajtó mögött, elegánsan berendezett irodákban készítették olyanok, akik féltékenyen zárkóztak el a külvilág elől és nemcsak, hogy nem tudtak, de nem is akartak érintkezni olyanokkal, akik az életviszonyokat ismerik. Szigorú, merev és élettelen paragrafusok

ezek, amelyek az erdélyi zsidóság mai szervezeteit ruinálják, anélkül, hogy újabb formákat és újabb lehetőségeket tudnának nyújtani neki.

A bukaresti zsidó vezetők igazgathatják a javaslat szerint a zsidóságot, ők állapíthatják meg a hitelvetket és a kezükbe akasztják letenni az egész adminisztrációt. A centralizálásnak ez a módszere nem ismeretlen előttünk, de mégsem tudunk hinni abban, hogy egy olyan tervezet emelkedjék törvényerőre, amelyet az ország zsidóságának többsége károsnak és veszedelmesnek tart.

Még vagyunk győződve arról, hogy a liberális párti politikusok a zsidóság számára értékeket akar ajándékozni s a legjobb indulattal hiszi azt, hogy az új szervezkedés a zsidóság egyetemes érdekeinek javára fog szolgálni. De mi itt Nagyváradon, akik az erdélyi zsidóság életviszonyait, az eddigi szervezetek hosszu és keserves történelmi fejlődését és a mostanáig elért eredmények koraszakos jelentőségét, közvetlen közelről ismerjük, megállapíthatjuk azt, hogy a szélsőséges antiszemita mozgalmak sem okozhatnak annyi erkölcsi és anyagi kárt az erdélyi zsidóságnak, mint az az új tervezet, amely az itteni zsidók meghallgatása nélkül készül.

Még most nem késő. Az erdélyi zsidók indítsanak országos mozgalmat és induljanak ki abból az álláspontból, hogy a kormány csak javukat akarja szolgálni. Világosítsák fel az összes politikai tényezőket arról, hogy az, amit cselekedni szándékoznak, az az erdélyi zsidóság számára végzetes eredményekkel járhat.

Az örmény menekültek ügye a Népszövetség előtt

— Az Estilap eredeti távirata —

Genfből jelentik:

A népszövetségi tanácsban tegnap tárgyalták az örmény menekültek ügyét. Az ügyet Nansen képviselte, előadója Titulescu volt. Nansen előadta, hogy sehogysam tudja a Népszövetséget rávenni arra, hogy kölcsönt adjon és ezzel támogassa az eriváni menekülteket, hogy letelepedési engedélyhez jussanak.

— Semmit sem lehet tenni eb-

ben az ügyben! — mondotta Titulescu.

Nansen szorultságában azt a kérdést vetette fel, hogy nem lehetne-e ezt az egész ügyet plenum elé terjeszteni. A tanács tagjai ezt az indítványt nagy örömmel elfogadták.

A legközelebbi teljes ülés péntek délután lesz, vasárnap két ülést tartanak és a teljes ülés hétfőn vagy kedden valószínűleg befejezi tanácskozásait.

Halálra ítélték összeesküvő diákokat

Filippopolisból jelentik: Az itteni törvényszék ítélt a kommunista összeesküvők pörében, akiknek zöme fiatal diák. Kettőt halálra ítélték, három tizenöt évi, három tizenkét évi és hetet hét évi kényszermunkára. Tizenegyet felmentettek. Az ítélet kihirdetése után a bíróságot gyalázták és az internacionálét énekeltek.

Szenzációs döntés egy angol-magyar perben

Háboru előtti követelés valorizált megítélését kérte egy angol cég

— Az Estilap eredeti távirata —

Londonból jelentik: Az angol-magyar döntőbíróság egy nemzetközi valorizációs perben szenzációs ítéletet hozott, mely előreláthatólag precedensül fog szolgálni minden más hasonló jogvitában. A Bradeis-Goldsmith et Co. londoni cég indított keresetet a magyar kincstár ellen 300.000 békekorona erejéig, a döntőbíróóság azonban ezt a keresetet elutasította.

A cég első ízben Lossinsky nagytétényi gyárost perelte be 300.000 korona tartozásért, amelyet ez 1921-ben papír koronában fizetett vissza.

A keresettel a döntőbíróóság felperest már akkor is elutasította.

A cég erre a magyar kincstár ellen fordult azon az alapon, hogy Lossinskyt a háboru ki-

törése alkalmával, kormányrendelet akadályozta meg tartozásának visszafizetésében.

A magyar kincstár ebben a perben Szekár Imre képviselte, aki kijelentette, hogy az adós

a magyar jogszabályok értelmében tartozását még az esedékessége előtt letétbe helyezte, ahonnan a hitelező azt bármikor felvehette volna.

A döntőbíróóság Haakeron hollandi legfőbb törvényszéki bíró elnöklése alatt tegnap foglalkozott az ügygel,

a magyar kincstár védekezését elfogadta és az angol világceget keresetével elutasította.

Hasonló perek tömegesen fekszenek különböző nemzetközi fórumok előtt.

Mozgolódnak a volt görög diktátor hívei

— Az Estilap eredeti távirata —

Athénből jelentik: Bár a görög kormány egyre erősebben lép fel Pangalos volt diktátor híveivel szemben, akik az utóbbi időben nagyon merészen kezdtek viselkedni. Legutóbb például a kommunistákkal és a royalistákkal szövetkeztek a jelenlegi rezsim megbuktatására. A kormány megállapította, hogy a mozgalom az egész országban sokkal veszélyesebb, mint hitték.

Hány évesek és mennyit keresnek a filmsztárok?

Néhány hét előtt Budapesten járt Gabriel Wells, nagy new-yorki könyvkiadó és műgyűjtő. Wells úr elmondta, hogy a diszkreciónak az a fajtája, amely kötelező, ott ismeretlen. Mindenki anyagi helyzete nyitott könyv. Nevezetesebb emberek ízetését, vagyonát állandóan nyilván tartja a közvélemény. Az érdekeltek nem is titkolják.

Nemrégiben egy amerikai újság hiteles kimutatása alapján mi is közöltük neves színházi emberek vagyonát, egyes filmsztárok fizetését. De nemcsak a pénzügyi viszonyokat tartják nyilván, hanem számtalan érdekes és indiszkrét statisztikát. Így például pontosan tudják az érdeklődés pergettében élő mozsztínészek, színésznők életkorát is.

A Variety, egy amerikai színházi és művészeti, rotációs, többszázoldalas hetilap legutóbbi száma különböző adatokat közöl, amelyek nálunk is érdekesek.

Mindenekelőtt azzal a frapáns megállapítással kezd, hogy Amerikában felesanyti filmsztár van, mint férfi. Szinte hihetetlen, mert a filmek rendszerint háttérbe szorúlnak a férfiak, nemcsak ion-tosság tekintetében, hanem számszerűleg is.

Összesen 750 magán-filmsztár él Amerikában. Természetesen még sok ezer foglalkozásszerű statisztá. A 750 színész közül 200, tehát 30 százalék az idegen.

A színészek együttes heti keresete 800.000 dollár, ami 35 heti munkaidőt véve számításba eményi egy mozsztínész átlagos eloglaltsága), évi 26 millió dollár kiadást jelent a filmvállalatoknak.

A 750 filmsztár között 100 igazi sztár van, akinek heti keresete 2000 és 20.000 dollár között váltakozik. Látni lehet, hogy a sztár fogalma meglehetősen bő és hogy a sztárok között is meglehetősen nagy rangkülönbség van.

A sztárok között első helyen áll a híres Tom Mix, aki hetenként megkeresi a maga 20.000 dollárját. Igaz ugyan, hogy ebből az összegből csak a fele fix fizetés, a többi százalék, amit filmjei után kap. — Utána Charlie Chaplin következik, heti 15.000 dollár keresetével. Amikor Charlie pályafutását megkezdte, Keystone rendező heti 150 dollárral szerződtette.

Douglas Fairbanks a harmadik a sorban, 10.000 dollár hetifizetés-sel kénytelen beérni. Amikor a világot jelentő deszkákrol állépett a mozsztínészonra, csak 2000 dollárral startolt. Buster Keaton fizetése heti 8000 dollár.

Buster Keaton is színész volt. Egy ízben a Winter Garden tett neki ajánlatot egy vaudevile

egyik szerepére és 750 dollárt ígért. Buster nem fogadta el és inkább egy filmgyárhoz szerződtött negyven dollár fizetéssel; most pedig a sztárok első sorában áll.

John Barrmore heti jövedelme 10.000 dollár. Gloria Swanson és Norma Talmadge, Colleen Moore holtversenyben futnak át 7000 dollárt jelző vonalon. Mary Pickford heti keresete 10.000 dollár, azonban az övé a legnagyobb százalékos részesedés. Pickford 1915-ben heti 2000 dollárt és 50 százalék részesedést kapott. 1916-ban a Famous Players felemelte heti járandóságát 4000 dollárra és ugyancsak 5 százalék részesedés-re, amivel együtt körülbelül heti 10.000 dollárt keres.

Lillian Gish, a Metro Goldwyn Mayer legjobban fizetett művésze. 7500 dollárt keres hetenkint. Adolphe Menjou 5000 dollárral előzi Richard Dixet, aki 4000 dollárral vezet Reginald Denny 3500 dolláros heti keresete előtt. Százötven színész 2000 dollárt, a többi 500 filmsztár átlag heti 100 dollárt keres.

A 750 Amerikában élő filmsztár és színésznő között csak 550 az amerikai születésű. Amerika állította ki azonban saját erejéből az egész nagy vigjátéksztárszót, akik közül az egyetlen Charlie Chaplin a külföldi születésű. A többiek, Harold Lloyd, Colleen Moore, Harry Langdon, Eddie Cantor, Chester Couclin, Buster Keaton, Ben Turpin, Larry Semon, Ford Sterling, Charles Murray és Constanze Talmadge, mind Amerika szülöttei. Búszke is rájuk az Ujvilág.

A legöregebb filmsztár az United Artist gyárbán kétség-telen John Barrymore, aki 1882-ben született s jelenleg 45 éves. Fairbanks Douglas 44, Charlie Chaplin 40 éves. A legfiatalabb művészpár Gilbert Roland és Dolores del Rio. Roland Mexikóban született 1905 december havában, Del Rio kisasszony ugyanannak az évnek augusztus harmadik napján. Így egyik sem lépte még át életének 22-ik évét.

Lon Chaney 42, Roman Novaro 29, Eleanor Boardmann 27, Joan Crawford 22, Pauline Starke 27, John Gilbert 30 éves, Greta Garbo huszonegy évet vall be s mint kiskoru lépett az Egyesült-Államok területére. Edward Conell és Frank Currier a veteránjai a Metro-nak. Currier 1857 szeptember 4-én született, tehát hetvenesztendő. Conelly nem hajlandó bevallani sem születési évét, de még éveinek számát sem.

Valószínűleg ő is közel van a hetvenedik életéhez. Milton Sills 41 esztendő, Richard Barthemess 32, Ben Lyon 26, Lewis Stone 46, Marry Astor 27, Mary Brian 18, Richard Dix 35, Harold Lloyd 34, Madge Bellamy 24, Charles Furell pár hónapja mult 20 esztendő, Clara Bow husznál fiatalabb, Lois Moran 18 éves. Bányk Vilma még nem mult 25 éve

Minden városi és megyei tiszviselőnek újabb nyelvvizsgát kell tenni

Dr. Lobontiu Emil prefektus ma délelőtt telefonon magához kérte dr. Egry Gergely polgármestert és Vostinár János dr. főjegyzőt. A prefektus több mint félórán keresztül tartó tárgyalást folytatott a város vezetőivel.

A tárgyalásokról dr. Egry Gergely ezeket mondotta:

— A prefektus úr elrendelte, hogy az összes városi és vármegyei tiszviselők újabb nyelvvizsgát kötelesek tenni.

Arra a kérdésünkre, hogy mikor lesz a vizsga, a polgármester kijelentette, hogy az pusztán Lobontiu prefektus úr elhatározásától függ.

Tunney a győztes!

10 rettenetes round után Dempsey ismét kikapott

— Az Estilap eredeti távirata —

Tegnap délután fél 4-kor kezdődött Chicagóban a küzdelem Tunney boxoló világbajnok és Dempsey, a volt világbajnok között.

A meccs a világbajnoki címért folyt. Tunney tavaly Dempsey leverésével nyerte el a címet.

Tegnap délután 160 ezer néző és az egész sportvilág fokozott érdeklődése mellett Tunney, ez a box fenomen 10 három perces roundban ismét legyőzte Dempseyt.

Chicagóból jelentik: Tegnap délután fél négykor kezdődött Tunney és Dempsey küzdelme. Az óriási arénában 160 ezer néző, a világ minden részéből érkezett újságírók és sportemberek jelenlétében folyt le a mérkőzés. Tíz rádióapparátus adta le a mérkőzés minden mozzanatát a világ négy tája felé.

Chicagóból jelentik: Az első két roundban egyenlő erős ellenfelek. Dempsey többet támad, de Tunney mindent fényesen paríroz. A harmadik round második percében Dempsey váratlanul

Knock-autolja Tunneyt. Tunney a földre rogy és lassan tápászkodik. A versenybíró tizig számol. Ebben a pillanatban Tunney villámgyorsan talpra ugrik és támad. Ettől kezdve a további round-okban Tunney támad többet. Dempsey óriási ütéseket kap a szemére. A hetedik roundban a szemöldöke annyira megdagad, hogy a látás nehezebbé esik. Tunney rendkívül szívós, rugalmas. Dempsey szemmeláthatólag fáradtabb. Már csak arra szorítkozik, hogy Tunney félelmetes horogütései ellen védekezzen.

A hetedik roundnál már mindenki látja és érzi, hogy Dempsey elvesztette a mérkőzést. Az izgalom leírhatatlan. Dempsey hívei közül sokan elkeseredetten Tunney pártjára állnak és Tunneyt biztatják. Dempsey tartja magát, de a fáradtságtól a térde minduntalan lerogyik. Tunney óriási erővel támad, Dempsey végső erejét megfeszítve még egyszer ellentámadásba kezd, de teljesen sikertelenül. A tizedik forduló végén jelentő gongyütés Tunney győzelmét jelenti.

Mozgószínházak műsora

Heyman-szinkör

Ma utoljára,
5, 7 és 9 órakor

Jazz királya

Kacagató vigjáték

Szombattól kezdődőleg

HINTÁSLÁNY

HARRY LIEDTKE

200-ik jubilaris filmje

Ossi Oswaldával

Atlantic nyári mozgó

Ma és holnap
Kellermann híres regénye

Schellenberg Testvérek

Conrad Veidt, Lil Dagover és
Liane Haid, remek filmje

10 nagy felvonásban
Mérsékelt helyárrakkal

Szombaton és vasárnap délután
3 órakor gyermekelőadások

Schellenberg Testvérek és Anogy a művész nő fizet

Molnár Ferenc tréfája Bányász Pista, Galambos E. és Bányászné Hegyesi M. táncjátékai, Galambos magánjelenete, Bányász Pista konferál

Apolló-mozgó

Ma, pénteken este 9-kor
a szezonsláger bemutatója

SANSSOUCI MALOM

Történelmi játék 10 felvonásban

A főszerepekben:

Otto Gebühr, Hanny Weisse,
Anita Doris, Olga Tschehowa,
George Alexander, Jacob Tiedtke
V. Dieterle és Karl Götz

A kedvezményes és szabadjegyek
nem érvényesek

MENDEL RUHAÁRÚHÁZ Reg. Ferdinand 3.

**Atmeneti kabátok
Raglánok
Eskőköpenyek**
nagy választékban

A sanssouci-i malom Sajtóbemutató az Apolló-moziban

Az Apollóban tegnap sajtóbe-
mutatót rendeztek, amelyen a
Sanssouci malom című kitérő né-
met film, a megnyitó előadás mű-
sora került a vászonra. Ez a film
testvére a grandiózus Nagy Fri-
gyes képnek, amely alig egy év-
vel ezelőtt a németekkel nem na-
gyon rokonszenvező Amerikában
is óriási sikert aratott. A Nagy
Frigyes és a Sanssouci malom
magyar rendező hatalmas talentu-
mának eredménye. A német film-
ipar remekbe készült értékét je-
lenti ez a két film. Ma már a
képek rendezője Cserépy Arzén,
Hollywoodban aratja diadalait. Az
ő távozása pótolhatatlan veszte-
séget jelent a németeknek.

A Sanssouci malom egy bájos
történelmi anekdotát dolgoz fel.
Nagy Frigyesnek ugyanis renge-
teg bosszúságot okozott a potsda-
mi kastély közelében kerepelő
malom s az igazságos uralkodó
pórt indított a molnár ellen. A
molnárnak van egy lánya, a
lánynak van egy vőlegénye, abba
szerelemes egy másik lány és így
tovább bogozódik Nagy Frigyes
bosszúsága körül két-három bá-
jos szerelmi történet szála is.
Gyönyörű nők és a legjobb német
színészek játszanak ebben a mes-
teri filmben, amely igazán méltó
arra, hogy a művészi pompával
átalakított Apolló mozi megnyitó
előadására tűzze ki.

Tompa Béla nem nyit kabarét

Tompa Bélától, a nagy-
váradi színház kiváló vehet-
ségű és általánosan becsült
tagjától kaptuk a következő
sorokat:

— Kedves Szerkesztő Úr!
Sok félreértésre ad okot, a na-
pokban tudtomon kívül megie-
lent kommunikáció, amely sze-
rint Juhász nevű kedvelt
pincér vezetése alatt meg-
nyitló „harmadrendű” lokálban
kabarét nyitok. Engedje meg
Szerkesztő Úr, hogy minden
szerénységgel mellett is rekti-
fikáljam. Nem azért kinlódtam,
hogy színészetemhez diplo-
mát szerezzek, hogy a kedvelt
pincér lokáljában szerepeljek.
Mindem félreértés elkerülé-
sért: nincs szándékom a
végre megszületett állandó
magyar színháznak konkur-
renciát csinálni, sem kabaré-
val, sem semminevű hasonló
mutatvánnyal.

„...Nem kétséges, hogy Rozmarin Jenőt Reinitz Jakab gyilkoltatta meg...”

— mondja az ítélet indokolása

**A tanuvallemások ellenmondásait az indokolás nem tartja
lényegességeknek — Reinitz nem tud szólni, csak bólogat...**

(Az Estilap kiküldött tudósítójának telefonjelentése.)

Csütörtök délután 5 órakor
hirdette ki a bíróság Reinitz
Jakab előtt a második nagy
perében az ítéletet, amely —
mint már ismeretes —

**életfogytiglani fegyházzal
sújtotta Reinitz Jakabot.**

Az ítélet indokolását dr Er-
dős Ferenc elnök olvasta fel:
másfél óráig tartott.

Az ítélet indokolása többek
között ezeket mondja:

— Megállapítja a bíróság,
hogy Rozmarin Jenő erdői
kereskedő hulláját 1920 de-
cember 24-én találták meg
Piskolt község határában. —
Halálát két késszurás és ko-
ponyatörés okozta. Megállá-
pítja a törvényszék Grosinger
vendéglős vallomásától, hogy
Reinitz tagadása ellenére is
ismerte Rozmarin Jenőt, vele
többször együtt ebédelt Gro-
singer vendéglőjében. Azonki-
vül a meggyilkolt apja határo-
zottan emlékszik rá, hogy fia
többször beszélt Reinitz Ja-
kabról és a vele való találko-
zásairól.

**A meggyilkolt Rozmarin
Jenő úgy beszélt mindig
Reinitzről apjának, mint
egy vallásos, buzgó zsi-
dóról, akivel napokig el
tudna lenni, mert tanul, ha
vele van.**

— Megállapítja a törvény-
szék, Wohl József szatmári
kereskedő vallomásától, azt,
hogy egy vörösszakállas zsi-
dóval látta együttutazni Roz-
marin Jenőt a gyilkosság előtti
napokban és

**annak ellenére, hogy nem
ismeri fel Wohl határo-
zottan a vörösszakállas
zsidóban a vádlottat,**

**mégis az az impressziója,
hogy Reinitz volt Roz-
marin utitársa.**

— Chirvai Augustinné nagy-
károlyi tanítóné vallomásától
minden kétséget kizáróan bi-
zonyítottak vette a bíróság,
hogy

**Reinitz Jakab volt az a
szakállas zsidó, aki a fia-
tal Rozmarin Jenővel
együtt sétált azon a he-
lyen, ahol később meg is
találták Rozmarin Jenő
hulláját.**

Muresán György vasúti
őr felesége, aki még a nyo-
mozás során tett fontos vallo-
mást, valamint ennek leánya,
határozottan felismerték Rei-
nitz Jakabban azt a szakállas
zsidót, aki egy fiatalabb tár-
sával náluk éjszakai pihenőt
kért.

— Miután nincs kétség az-
iránt, hogy a Wohl József ál-
tal látott zsidó-utitárs Reinitz
volt,

**s bár Wohl József vörös-
szakállról beszélt, ennek
nem tulajdonít a bíróság
nagyobb fontosságot,
mert több tanu megállápi-
totta, hogy Reinitznek fe-
kete szakállja volt és ez
döntő fontossága a per-
ben.**

Ha figyelembe vesszük, hogy
ezek a titokzatos találkozások
és a vád tárgyává tett ösz-
szes cselekmények az ország
határa mentén történtek és
megdönthetetlen bizonyítékok
vannak arról, hogy Reinitz Ja-
kabot egyedül és Rozmarin
Jenővel együtt is többször
látták megfordulni, akkor

nem kétséges, hogy Roz-

**marin Jenőt Reinitz Ja-
kab gyilkoltatta meg,
hogy száznyolcvanezer
korona pénzét elrabolja.**

— Bár a nyomozat olyan
irányban is kapott adatokat,
hogy a gyilkosságot ill. Zaiti
Ferenc és Zaiti Lajos követték
el és bár náluk találták meg
Rozmarin Jenő óráját,

**a bíróság most megállá-
pítja, hogy a gyilkosságot
mégis Oláh János piskolti
dinnyecsősz követte el és
a meggyilkolt óráját csak
hallgatási díjként adták át
Oláh Jánosnak.**

— A bíróság kénytelen volt
súlyosbíto körülménynek venni
azt a brutalitást, amellyel a
gyilkosságot elkövették.

Dr Bretes an ügyész meg-
nyugodott az ítéletben. Ill. dr
Borgida Lajos védő fellebbe-
zést jelentett be és az összes
semmisségi panaszokat is fen-
tartotta.

Amikor dr Erdős elnök
Reinitznek magyarul is meg-
mondta az ítéletet, az elítelt
egész testében megremegett,
hamuszínűre vált arccal hall-
gatta a súlyos szavakat, arcát
zsebkendőjébe temette és sirt.

Az elnöknek arra a kérdése-
re, megnyugszik, vagy fel-
lebbez-e az ítélet ellen, Rei-
nitz egy szót sem szólt,

**csak fejbólintással lát-
szott mondani, hogy fel-
lebbez.**

A bíróság Rozmarin Márton
250.000 lejes kártérítési ígé-
nyét a polgári bíróság elé uta-
sította és elrendelte Reinitz
Jakabnak a nagyenyedi fegy-
házba való visszaszállítását.

NYILTÉR

FELHIVAS

Egy ügyfelem átvenni akarja
Drimmer Salamon ruhafogas üze-
met (Calea Victoriei 5.) — Felhi-
vom nevezett cég hitelezőit, hogy
követeléseiket nálam legkésőbb
szeptember 29-ig, annál is inkább
bejelentsek, mert ellenkező eset-
ben azok figyelembe vételét nem
fognak.

Dr Brüll Sándor
ügyvéd,
Oradea, Str. N. c.
Jorga 6.

Hegman Színház

Péntek este 9 és fél órai kezdettel

Ha kimenőt kapunk

**A bécsi operett-revü társulat
harmadik előadása**

Látványos revü 25 képben

Szenzációs tolették!

Tánc-attrakciók!

Kalapok

a legdivatosabb formákban és
színekben Lei 320.—tól kaphatók

Roth M. Utóda-cégnél

3001—2

MOZI

Az Apolló mozgósínház
műsora:

Péntek este 9 órakor: Sanssouci malom. (Bemutató.)

Szombaton 3, 5, 7 és 9 órakor: Sanssouci malom, Ottó Gebühr és Olga Tschelowa.

Vasárnap 3, 5, 7 és 9 órakor: Sanssouci malom!

AZ ATLANTIC NYÁRI MOZI
MŰSORA:

Pénteken: 5, 7 és 9 órakor: Schellenberg testvérek. — (Mérsékelt helyárak.)

Szombaton 3 órakor gyermekelőadás: Schellenberg testvérek és Bányász kabaréja.

Szombaton 5, 7 és 9 órakor: Schellenberg testvérek. Mérsékelt helyárak.

— Schellenberg testvérek. Kellermann híres drámáját sok szeretettel s páratlan művészettel dolgozták ki és a filmművészet kiválóságait szerepeltetik benne. Conrad Veidt, Lilli Dagover és Liane Hayd, a nevek minden helyett beszélnek. A hatalmas filmet már ma vetíti az Atlantic.

Heyman szinkör

Péntek 5 és 7 órakor: Jazz királya. Kacagató vigjáték. Szencsics kiállítás!

Péntek este fél 10 órakor: Hakimenót kapunk. A bécsi operett revü társulat és balett harmadik előadása.

Szombat délután 3, 5 és 7 órakor: Premier! Hintáslány, Harry Liedtke jubiláris filmje. Ossi Osvaldával.

Szombat este fél 10 órakor: Revü-revüje. A bécsi operett-revü társulat és balett utolsó előadása.

Intézeti fehérneműek

glot kötények, gallérok legolcsóbban beszerezhetők

IRIS áruház 3576

Sas-palota, volt Sas kórház bejárat.

Női és férfi divatkalap
ujdonságaink
gyári árban

Szántay-nál

Str. Rimanóczy-utca

Alakítások, javítások
guarilla 3926

SPORT

Dizipóló-mérkőzések a Félix-fürdőben

Vasárnap délután 4 órai kezdettel az NSE úszók nyilvános úszótréninget tartanak. A tréning tulajdonképpen próbaversenye lesz az október 2-án rendezendő klub-bajnoki versenyeknek. A vasárnapi programmon előnyversenyek úgy a női mint a férfiszámokban és két vizipóló-mérkőzés szerepelnek. Az egyik mérkőzés az NSE első és az ifjúsági első csapatai között fog lefolyni, a másik pedig az előbbi csapatok tartalékainak küzdelme lesz. Az első csapat König—Krecsmáry, Sugár—Devich, Felicides összeállításban játszik, míg az ifjúságiak az első csapatból visszavont Török és Mokos II.-vel, Török—Szabó, Mokos—Smilovits, Szegál felállításban szereplő csapata tekintélyes játékerőt képvisel. A rendkívül érdekes sportdélutánon belépődíj nincs, érdeklődőket szívesen látnak.

Dr Morár Teofil vezeti a vasárnapi NAC—Egyetértés bajnoki mérkőzést A Károly-sportaréna vasárnapi programja

A szeptember 25-i dátumot, a NAC újjászervezett csapatának bajnoki startja teszi nevezetessé. A Károly-pályán három mérkőzést bonyolítanak le. Délelőtt 10 órakor NAC. ifj.—Egyetértés ifj. bajnoki, bíró Dauer.

Délután fél 3 órakor NAC I-b.—Egyetértés I-b. szövetségi díjmérkőzés, bíró Bodonyi.

Végül fél 5 órakor NAC—Egyetértés elsőosztályú bajnoki mérkőzés. Ez utóbbi váltja ki a legnagyobb érdeklődést, amit még csak fokoz az a körülmény, hogy a NAC első csapatának az összeállítását precíz formában még a mai napig sem hozta nyilvánosságra a vezetőség. Ami az eredményt illeti, mi a NAC győzelmét várjuk, bár mindkét részről erős küzdelemre van kilátás, ugyanis az Egyetértés hét elsőrangú játékosával megerősítve indul a küzdelemben, akiknek az igazoló „Carnet”-je időközben érkezett meg Bukarestből. Dr Morár Teofil bíraskodása garantálja a mérkőzés sima lebonyolítását.

○ Elővetelben kaphatók jegyek a keddi Bihorul CFR—Nac revanche mérkőzésre. Az utóbbi három hónap kétségkívül legnagyobb sport attrakciója lesz a keddi revanche-mérkőzés. Minthát ismeretes, a Bihorul CFR legutóbb legyőzte a Nac-ot, most tehát igyekezni fog, hogy bizonyítsa ennek az eredménynek a realitását, viszont a Nac is igyekezni fog revansot venni múltkor legyőztetéséért. A Nac játékosai kapott erre a mérkőzésre

az összes átigazolás alatt álló játékosainak, így tehát kedden lesz az új „bombacsapat” nehezen várt bemutatkozása. A mérkőzésre a rendező egyesület elővetelben bocsát ki jegyeket és tekintettel a keddi zsidó ünnepre, vasárnap külön pénztárt állítanak fel, ahol kizárólag a keddi mérkőzésre szóló jegyeket fogják árusítani.

○ A Törekvés Aradra megy az Amle-vel revansmérkőzésre. Indulás autóval vasárnap reggel 7 órakor a Dácia kávéház elől, kísérők részére külön autó, az utiköltség oda-vissza 300 lei. Szombat délután 3 óráig jelentkezőket elfogad Mikló Béla intéző.

○ Welvart Imre súlyosan beteg. A Nagyvárad Atlétikai Club és egyúttal egész Nagyvárad kétségkívül legjobb, legszimpatikusabb tenniszjátékos a tifuszból megbetegedett. Sportkörökben aggódva kísérik figyelemmel a fiatal népszerű versenyző állapotát.

Nem lesz, akinek nem tetszene
a: SANSSOUCI MALOM!

Házhelyek

rendkívül olcsó árban és kedvező részletfizetési feltételek mellett kaphatók a Wilson Füzes-utca folytatásában.

Hatóságilag engedélyezett házhelyek, villanyvilágítás, vízvezeték és csatornázott utat mellett.

Értekezni:

Topsál

Bul. Regele Ferdinand 14.

3006

Gyermekek- és női kabátokban nagy választék,
olcsó árak 3681

Weber Modell-Áruház

Vlahuța Szt. János-utca 6. sz.

Saplanok

nagy választékban **Ungár & Glück**-cégnél Sas-passage, főbejárat. Olcsó árak. 3017

TISZTA SZERENCSE...

A fiatal Salamon nőül
akar és megkérdi a barátját:

— Valóban rábeszél erre a házasságra?

— De mennyire. Te el vagy adósodva, a leány pedig gazdag, vedd el.

— Igen, de borzalmasan csunya, olyan csunya, hogy a messiás miatta nem mer eljönni.

— Annyi pénze van, mit törödsz vele?

— Igen, de még egyik füle is hiányzik.

— Na és, Mindene, ami hiányzik, tiszta szerencse.

Heti árjegyzék

Valódi karlsbadi teáskészlet 6 személyes	—	—	450 lei
Karlsbadi színes uzsonnákészlet 6 személyes	—	—	140 lei
Karlsbadi színes teáskészlet 6 személyes	—	—	140 lei
Karlsbadi színes étkező készlet 6 személyes	—	—	1600 lei
Valódi ROSENTHAL teáskészlet 6 személyes	—	—	1000 lei
Valódi ROSENTHAL ebédőkészlet	—	—	4000 lei
Valódi ROSENTHAL kávékészlet 6 személyes	—	—	1000 lei
Főzőedény „ROSENTHAL” 6 személyes	—	—	200 lei
Előételes tálak „ROSENTHAL” 6 személyes	—	—	200 lei

Kristály üveggészletek 6 - 12 és 24 személyre. — Evőeszközök valódi „Berndorf” — Gyógyszereseknek mindenféle üvegek és tégelyek gyári árakban — Demjonok kosárfonott üvegek

Tábla, ablaküvegek asztalosoknak és építészeknek olcsó árakban. Eladás nagyban és kicsinyben

Frafil Komlós Testvérek

Gyári raktár nagykereskedés

ORADEA—NAGYVÁRAD N. Iorga (Zöldfa)-utca 13. Telefon: 372

MEGNYILT!

BERMANN új fehérnemű áruháza
Sas-passage, Róth-féle csipkeáruház helyiségében.
Óriási választék! Eddig nem létezett olcsó árak!

MEGNYILT!

REGGELI POSTA

BUCSU EGY RÉGI JÓ TÁBLABÍRÓTÓL

Az események forgatagában senki sem vette észre, majdnem nyomtalanul merült el a feledés homályában. Egy egészen szürke, egyszerű személyi hír, amely arról szól, hogy egy régi, kivételesen tehetséges, szorgalmas munkásember leteszi a tollat és nem megy be többé a hivatalába. Amikor hivatalfőnökök változnak, hasábként ír róluk a sajtó, fontolóra veszi egyéniségük súlyát és hivatásuk jelentőségét. De senkinek sem ötlött szemébe a hivatalos lap két szürke sora, amellyel Kepes L. Miklós kuriai bírót, a nagyváradi tábla tanácselnökét nyugalomba küldték. 42 évi bírói működése után minden meghatottság nélkül és egyetlen meleg, elismerő szó nélkül. Nyugalomba küldték ezt a régi jó táblabíró, aki valóságos tipusa volt az igazságszolgáltatás lényekében azoknak a bírónak, akikért rajongani lehetett. Nyugalomba küldték Kepes L. Miklóst, nem azért, mert megelégedett, nem azért, mert munkaképtelen, hanem csupán azért, mert a törvény rideg és szigorú paragrafusai szerint betöltötte azt a korhatárt, amikor az államnak már a kivételesen nagytehetségű és nagy tudású emberekre sincs többé szüksége. Menesztették Kepes L. Miklóst és pedig 42 évi szolgálat után olyan csekély nyugdíjjal, amely fizetésének egyharmad részét sem teszi ki.

Lehetetlen szó nélkül elhaladni a szürke személyi hír mellett. Nekem személyileg Kepes L. Miklós az igazságos, modern, képzett és tekintélyes bíró típusát jelentette. Amikor a tanácselnöki székhelyt, életre keltek a törvény rideg szakaszai és megelévedett a rideg jogvita, mely legtöbbször lélek nélküli, egyhangú és unalmas. Kepes L. Miklós elnöke volt több mint egy évtizeden át, az úgynevezett „nagy tanácsnak”, amely a nagyváradi táblát a régi Magyarország legelőkelőbb bíróságának sorába emelte. A Kuria legtöbbször változtatás nélkül tette magáévá ennek a „nagy tanács”-nak jogi döntéseit és számos olyan ítélet vált élő jogszabállyá, amelyet Kepes L. Miklós fogalmazott meg és formulázott szavakba. A Kepes-Korn-Vámosy-tanács az impérium átvételét követő korokban a szó szoros értelmében jogalkotó intézménnyé vált és a rohamosan változó és egyre komplikáltabb váló életviszonyok között talán egyedül ez a tanács találta meg a legbiztosabb és minden érdeket kielégítő vezető vonalat.

De Kepes L. Miklós, nemcsak bíró, hanem ember is volt. Még a bírói székhely is megmaradt melegen érző, polgártársait szerető és a társadalmi igazságot rajongó embernek, aki az alperesben is, a vádlottban is elismerte és méltányolta az emberi szenvedéseket. Nagyváradi városa különösen sokat köszönhet Kepes L. Miklósnak; évtizedeken át a törvényhatósági bizottság tagja volt és társadalmi jótékonyági szereplése örökké emlékeztetéssé marad mindazoknak a szívében, akik őt közelről ismerték és akik működését megértették.

Kepes L. Miklós október 24-én megy fel utoljára a hivatalába. Még elintézi a restanciáit, befejezi a folyamatban levő pereket, megszövegezi a kihirdetett ítéleteket. S azután leteszi a tollat csendben, ünneplés nélkül, egyszerűen távozik attól a hivatalától, ahova öt hosszú évtizedek eredményes munkája fűzte. Valami csodálatosan rajongó romantizmussal áldozta fel tehetségét, tudását és fiatalágát az igazságszolgáltatásnak. Kepes L. Miklós és most, amikor elismerés nélkül és kárpótás nélkül örökre elhagyja a bírói széket, akármennyire is meghatottan távozik: büszkén mondhatja el magáról, hogy megtette a kötelességét...

Kepes L. Miklós nem öreg még és nem munkaképtelen. Az igazságszolgáltatásnak szüksége van rá éppen a mostani nehéz és sulyos időkben. Tudja ezt és meg vagyok győződve róla, hogy nem fogja téltelenségnek tar-

ti a nyugalmat, amelyre ítélték őt. Mint bíró, nem áldozhat tovább az igazságszolgáltatás oltárán, de mint ügyvéd meg fogja találni a módot arra, hogy munkálkodását folytassa.

A régi jó táblabíró szomorú esetében ez az egyetlen vigasztaló. Nemcsak az ő számára, hanem mindazok részére is, akik Kepes L. Miklós némaságát sulyos veszteségnek tartanák.

Ki felelős a váradi utcák tisztaságáért

Dr Major László válaszol
az Estilapban megjelent nyíltlevelére

Az „Estilap” szerdai számában egy nyílt levél jelent meg, amely Major László főorvoshoz volt intézve. A nyílt levelet az Anton Pann (v. Bajza-utca) és környékén lakó polgárok írták, akik a főorvos segítségét kérték azok miatt a türehtetlen és az egész város közegészség-ügyét rendkívül veszélyeztető állapotokkal szemben, amelyek ott uralkodnak. Az uttest közepén, — mint a levél írói közölték — valóságos trágyadomb, amely éktelen büzt terjeszt mindenfelé és a romlás csiráinak milliárdjait termeli.

Dr Major László főorvos a nyílt levélben felsorakoztatott panaszokról beszélt az „Estilap” munkatársának és az alábbi rendkívül érdekes nyilatkozatot adta:

— A nyílt levél elolvasása után azonnal kimentem a Anton Pann (Bajza)-utcába és a felszólalást jogosnak találtam.

De rögtön hozzá is fűzhetem, hogy

nem engem terhel a felelősség a váradi utcák tisztántartásáért.

— A polgármesteri hivatalhoz benyújtott jelentéseim igazolják, hogy

már hónapokkal előbb felhívtam a köztisztasági üzemet: fordítson nagyobb gondot a váradi utcák tisztántartására.

A magam részéről nem tartom clegendőnek, hogy a főutcat szépen leseperik és aztán felöntözik. Ugyanolyan, sőt talán még nagyobb figyelmet kellene fordítani a többi utcákra is.

— Sajnos, — mondotta meggyőződéssel a főorvos — Váradnak sok, számos Anton Pann (Bajza)-utcája van. És egészen érthetetlen, hogy a köztisztasági üzemet elhanyagolja kötelességét. Érdekes különben, hogy Váradtól eltérően, a köztisztasági üzemet minden városban a főorvosi hivatal hatásköre alá tartozik.

— Nem, mintha hatalmi kérdés lenne számomra — mondja Major dr, — de teljesen érthetetlen, hogy Nagyváradon még mindig szervesen a várossal függ össze ez az üzemet. Eszem ágában sincs, hogy változtassak ezen a helyzeten, de mint a város főorvosa, aki elsősorban vagyok

felelős a polgárság közegészségéért, nem nézhetem szó nélkül, hogy

a köztisztasági üzemet nem felel meg hivatásának.

— A nyílt levél kapcsán újból interveniáltam a polgármesteri hivatalnál és úgy hiszem, most már hamarosan sor fog kerülni a váradi utcák megtisztogatására.

Békésen megegyezik az Ipartestület két tábora

Oras László marad elnök;
Georgescu alelnök lesz

Az Ipartestület vasárnapi közgyűlésén támadt vihar lassankint kezd lecsendesedni és mára már addig fejlődtek a dolgok, hogy a két táborra szakadt iparosság megtalálta azt a megoldást, amely biztos alapja kell, hogy legyen a további békés fejlődésnek.

A szenvedélyek tudvalevően azért lobbantak fel, mert Oras Lászlót újból társelnökké jelölték.

A román iparosság egy csoportja ugyanis Oras helyébe Georgescut szeretne volna ültetni. Az iparosság zöme azonban ebbe a megoldásba nem volt hajlandó belemenni és erre aztán Popa Mihály megtette a lapokban már ismertett kijelentését, hogy mint a hatóság képviselője megköveteli, hogy a közgyűlésen csak az állam nyelvét használják.

A további viharos kitéréseknek Mónus Sándor azzal a lépéssel vetett véget, hogy a közgyűlést berekesztette.

Több nap telt el az emlékeztetés ülés óta és persze közben mindkét részből megindultak a kísérletezések, hogy a kényes kérdést közmegegyezésre oldhassák meg. — Maga Egrý Gergely dr polgármester, — akinek részletesen referált Popa Mihály — annak az óhajának adott kifejezést, hogy

Vasárnap reggel kezdődnek Váradon a pótérettségek

A pótérettségi vizsgák Váradon vasárnap, szeptember 26-án reggel kezdődnek. A kerülethez tartozó összes iskolák: Szalonta, Bellényes, Nagykároly, Szatmár, Nagybánya, Máramarossziget és a somlyói középiskolák tanulói Nagyváradon érettségiznek.

A vizsgákra vidékről érkező tanulókat a tanítóképzőben és a leányliceumban fogják elhelyezni.

Az érettségik sorrendjét a bizottság szombaton délután határozza meg.

A SANSSOUCI MALOM
diadalmasan megindult.

a váradi iparosságot az Ipartestület belső életében nem szabad politikai viták elé állítani, hanem békés megoldást kell keresni.

A polgármester különben személyesen is érintkezést keresett az Ipartestület vezetőségével és intervenciójának meg is lett az eredménye.

Mint teljesen beavatott helyről értesülünk,

a két párt között már létre is jött a hallgatóságos megegyezés.

és pedig olyképen, hogy a legközelebbi közgyűlésen egyhangulag Oras Lászlót választják meg újból elnökké. — Ugyancsak közfelkiáltással került az alelnöki székbe a román iparosság egyrészének jelöltje: Georgescu is.

Ilyformán az Ipartestület békéje biztosítva látszik.

NAPPAL	FOTEL
Új rendszerű összeesukható fotel, mely éjjel ágyaként használható	
már 3300 leltől kapható	
ART kárpitosnál	
Cosbuc (Szalárdi)-utca 9. szám	
Rosenzweig-palota	
ÉJEL	3883 AGY

Nyakkendő a legszebb kivitelben,
legolcsóbb árban

3865

Nyakkendőáruház (Muzikával szemben)

Jazz királya

szenzációs vigjáték
a Heyman Szinkörben

* Csak rendőrségi engedéllyel létesíthetők pótimaházak a zsidó nagyünnepken. A rendőrprefektúra a következő rendeletet bocsátotta ki a zsidó nagyünnepkekre felállítandó pótimaházakra vonatkozóan: A zsidó nagyünnepke alkalmával csakis a rendőrprefektúra engedélyével lehet pótimaházakat létesíteni. Az eziránti kérvényeket folyó hó 24-ig legkésőbb kell beadni a rendőrprefektúrához. A kérvényeket román nyelven kell megírni és pontosan meg kell jelölni a pótimaház helyét, bejáratát, kapacitását és azt, hogy hány ember akar ott imádkozni. A kérvényhez csatolni kell az egyik nagyvárad i. r. hitközség hozzájárulását. Pótimaházak engedély nélkül való berendezése hatósági eljárás és súlyos büntetést von maga után.

* Budapestre utazó olvasóinknak páratlan kedvezményt nyújt a Keleti-pályaudvarral szemben lévő, elsőrangú PARK-SZÁLLODA, amelyben a szobák árából 20 százalék, az éttermi árakból pedig 10 százalék engedményt ad. — Igazolványt a kiadóhivatal ad mindazoknak az olvasóinknak, akik az Estilap tiz egymásután következő számát bemutatja. Egyben felhívjuk a PARK szállodának lapunknak más helyén olvasható szíves figyelemre méltó hirdetésére figyelmét.

x Külföldi utamról hazaérkeztem, található vagyok a lakásomon Millerand (Arany János)-u. 2. Kemény, nyug. r. kapitány.

x Az egész város kottát vásárló közönsége arról beszél, milyen olcsó árban adunk kottát. Mi ennek a titka? Nem állunk összeköttetésbe kis belvárosi üzletekkel, mindent első kézből, közvetlen a kiadótól veszünk. Hegedűs Hirlapiroda Zeneműosztálya.

* Találtak egy agarat. A központi kapitányságon egy hatalmas zsemlyeszínű agarat találtak. — Tulajdonosa jelentkezzék.

* Felhívás a járművek tulajdonosaihoz. Az államrendőrség még egyszer — és ezuttal utoljára — figyelmezteti az összes járművek (kocsik, autók, biciklik, motorkerékpárok) tulajdonosait, hogy saját érdekében tegyenek eleget minél hamarabb jelentkező kötelezettségüknek, mert ellenkező esetben a törvény teljes szigorával lép föl ellenük a rendőrség.

x Az AMITIÉ központi irodája Rimanóczy-utca 4. szám alatt van. Hivatalos órák délután 3 órától 7 óráig.

Mi újság?

A lei ma Zürichben: 322.—

Zürichi nyitás

BUKARESTI 322.—

BERLIN	12355.—
NEW-YORK	518 62
LONDON	2523'53
PARIS	2034 75
MILANO	2826.—
BUDAPEST	—
PRAGA	1537'12
BECS	7307 50

Váradai árfolyamok

1927. szeptember 23.

	Pénz	Áru
Pengő	28'15	28'25
Dollár	161.—	151'50
Cseh korona	4'77	4'79
Svájci frank	31'12	31'11
Osztrák schilling	22'75	22'80
Francia frank	6'30	6'35
Angol font	786.—	736'50
Olasz lira	8'75	8'80

A sajtóbemutató közönséget
elragadtatta a

**Sanssouci
maison**

* Kevés pénzért biztos egzisztencia. Hat év óta belöldön és külföldön elsőrangú összeköttetésekkel állandó klientúrával különösen beszerzett és közismerten biztos megélhetést nyújtó hiteltudósító és inkasszó irodámat teljes információval, kártyákkal kizárólag más irányú és többrendbeli egyéb elfoglaltságaim miatt csakis szerző kéznek negyed-értékben és árban kétszáz-ezer leier eladnám, mely vételár két részletben fizethető. Csakis közvetlenül, személyesen és direkt, komoly vevővel tárgyalok. Dr Klein Dezső ügyvéd, Oradea, Str. Jókai 11., d. u. 4—6 között, Pénzvilág, hiteltudósító és inkasszó-iroda.

Klein Vilmos

Bul. Reg. Ferdinand 3.
harisnyát a legjobbak

Az Apolló matinéja: rekord!

* Beiratások a váradai Jogakadémiára. A beiratkozások a Jogakadémiára október 3-tól 30-ig tartanak. Igazolt esetekben november 15-ig. A beiratkozások délelőtt 9-11-ig történnek. Alap, javító és licenca vizsgák október 20—31-ig lesznek megtartva. A vizsgára való beiratkozásokat október 11—18-ig délelőtt 9—11 a dékáni hivatal eszközöl. Az előadások november 22-én veszik kezdetüket. Ebben az évben veszi kezdetét az újonnan be rendezett Diák Otthon (Piata Carmen Sylva), ahol 70 hallgató fog teljes ellátásban részesülni. A Diák Otthonban való felvétel feltételeit később közöljük.

* Szombaton nyílik meg az Erdélyi borozó, a volt Gambrius helyén, a Körös-utcán. — Nagy ingyenes tombola esemény. — Reggelig nyitva. — Frissen sült, hideg büfé, nagyszerű borok. Pontos és előnyös kiszolgálás. Tulajdonos a közismert Juliusz Sándor pincér.

* Amnesztiát kérnek a bécsi júliusi forradalom szereplőinek. Bécsből jelentik: A parlament igazságügyi bizottságában a szociáldemokraták határozati javaslatot nyújtottak be, amelyben kérték, hogy a július 15. és 16-i véres események szereplői kapjanak amnesztiát. Dinghoffert igazságügyi miniszter válaszában kijelentette, hogy az államügyészséget az igazságügyi miniszter nem befolyásolhatja, mert a folyamatban lévő ügybe nem szólhat bele. Dinghoffert beszéde közben a szociáldemokraták és a keresztényszocialisták többször összehívták azon: kit terhel a felelősség az eseményekért. Végül is Dinghoffert állást foglalt a szociáldemokrata javaslat ellen.

Történelmi fényű a SANS-SOUCI MENYEGZŐ!

* Az Orsolya zárda Veni-Sanctejá. Az Orsolya zárda polgári iskolája és tanítónőképzője vasárnap, 25-én 10 órakor tartja az intézet templomában az évnyitási ünnepséget. A növendékek és tanítónőjelöltek teljes számmal háromnegyed tízkor az osztályaikban gyülekeznek.

x Mund Hugó és Udvardy Ignácz négy napos képkiallítása ma, szombaton nyílik meg a Heyman-palotában, a volt Simon-féle régiségkereskedésben.

**Harisnyák legolcsóbban
Klein Vilmosnál**

x Grozavescu gramofon-lemezek megérkeztek a Hegedűs Hirlapirodába. Ára 350 lei. Rigoletto, Tosca, Zaubert, Rigoletto, Carmen, Rigoletto, Meistersinger, Madama Butterfly, Tosca.

x Margittaiak figyelmébe! Hegedűs Hirlapiroda Kölcsony-könyvtára előjegyezni lehet Hercznél.

x A legfrissebb Eisemann slágerek megérkeztek a Hegedűs Hirlapirodába. Ára 160 lei. Holnap. Lesz maga jüst is... Szeret-e még? Oh San Francisco. Gramofon tük Lei 30-tól felfelé.

* Esküvő. Rimanóczy Sarolta és Réz Andor f. hó 25-én, (vasárnap) d. u. 5 órakor tartják esküvőjüket a velencei róm. kath. (Templom-tér) templomban. (Minden külön értesítés helyett.)

* Rendelet a villanytűrészek hajnali csendháborítása ellen. Horváth József rendőrgazdát a hozzáérkezett sűrű panaszokra elrendelte, hogy a gőz- és villanytűrészek vállalkozók reggel nyolc óra előtt az egész város területén sehol nem kezdhetnek hozzá a munkájukhoz. Ezenkívül minden délelőtt 12 órától 2-ig kötelesek szünetet tartani és legkésőbb este 8-ig 9-ig dolgozhatnak. A közönség nyugalma érdekében történik ez az intézkedés, amelynek betartása ellen vétők súlyos büntetésben részesülnek. A rendőrgazdát utasította a rendőrség közegét, hogy a rendelet pontos betartását ellenőrizze.

* Uj kezekben van a vasúti étterem. A CFR. igazgatósága a nagyvárad vasúti éttermet Neagu H. Traianak adta ki. Az új tulajdonos elhatározta, hogy az éttermet a legnagyobb áldozatkészséggel a régi nivóra emeli, hogy az Nagyvárad társadalmának ismét kedvelt szórakozó helye legyen. A legjobb hideg és meleg ételek, tisztán kezelt italok állnak mindig a közönség rendelkezésére. Bizonyosra vesszük, hogy a közönség őszinte örömmel értesül a vasúti vendéglő fellendüléséről.

* A magánvádra indított járásbírósi perekben tíz lejes bélyeget kell előlegezni az idézőkre. A járásbírósi perek naponta tömegével szünetelnek meg a magánvádra indított perek miatt, mert a felek nem jelennek meg. Nem pedig azért, mert nem tudnak a tárgyalásról, mivel a járásbírósi magánvádra indított perek tanuit csak abban az esetben idézi meg, ha az idézőre a fél 10 lejes bélyeget előlegez. Ahol ez nem történik meg, mert a felek nem tudják az idézőt nem küldik ki, csak a bíróság ajtajára tűzik ki a tárgyalás hirdetményét, azon a napon, amikor a tárgyalás megtartatik. A perrendtartás szerint pedig, ha a felek s tanuik nem jelennek meg, a bíróság hivatalból megszünteti az eljárást. A perelő közönségnek tehát saját érdeke, hogy a beidézendő idézőcédulájára a 10 lejes bélyeget előre csatolja feljelentéséhez a járásbírósi elé benyújtott magánvádas perekben.

x Kalapok őszi újdonságai a legújantóbb árakban kirakataimban láthatók. Lengyel uridivat-tüzlete.

Kötött kabátok, puloverek legnagyobb választékban

Klein Vilmosnál

x Hencserek részlete Maresbágnál, Bul. Reg. Ferdinand 17.

Dr Katz Béla Nagyváradon anya- könyvelteti gyermekét

A bécsi anyakönyvi hivatalból a külügyminisztérium útján két érdekes hivatalos átirat érkezett a városküzará. Az egyik egy Geburt-Schein, a szülők neve: dr Katz Béla és Stross Margit. Dr Katz Bélaék Kára nevű egyestendős kislányukat kérik Váradon is anyakönyveltetni, mert illetőségük nagyvárad. A helyi minisztérium augusztus 13-án kelt 14964. számú átiratával hozzájárul a matrikuláláshoz.

A második bécsi anyakönyvi jelentés: halotti kivonat. A múlt év tavaszán az osztrák fővárosban tragikus hirtelenséggel elhunyt Kovács Ákos nagykereskedőre vonatkozó hivatalos adatokat tartalmazza.

ATLANTIC-MOZGÓ

Vasárnap délelőtti matiné
Rekord Rekord

Schellenberg Testvérek

Conrad Veidt, Lil Dagover és
Liane Hayd remek drámája

Ahogy a művésznő fizet

Molnár Ferenc egyfelvonásos komédiája. — Játsszák: Bányász P., Bányászné, Galambos és Hegyesi Konfál Bányász, Hegyesi Charleston kreáció, Galambos magán-jelenete

Október elején már fixet

az Amitié

és On még nem gyűjt AMITIE-bélyeget?

Azonnal kezdje meg a gyűjtést, hogy már az első jutalomdíjakból részesedhessenek.

Az Amitié-bélyegeket ingyen adják a csatlakozott cégek.

Minden szakmában és minden utcában van Amitié-üzlet!

Követeljen minden vásárlásnál rendelésnél Amitié-bélyeget!

A n. é. közönség b. tudomására
hozom, hogy az oradeai vasuti

nagyállomás éttermét

átvettem és azt régi nivójára
emeltem.

Legjobban elkészített hideg és meleg ételek, valamint tisztán kezelt kütető italok a legolcsóbb polgári árakban állanak a közönség rendelkezésére.

Szíves pártfogási kér

NEAGU H. TRAIAN

a vasuti étterem új bérője

x Kottát csak a Hegedüs Hirlapiroda Zeneműosztályában vásároljon, Románia legnagyobb zeneműkereskedése.

Hat hónapra ítélték a csalással vádolt váradai lókereskedőt

Nagy érdeklődés mellett tárgyalta e hét elején a törvényszék Nesselrode-Popp tanácsa Stern Hermann lókereskedő családi bűnügyét. A lókereskedő ellen, mint ismeretes Nae Greceanu őrnagy özvegye feljelentést adott be, amely szerint a közös üzletből eredő haszonnak ki nem fizetéséért csalással vádolja. Az ügyészség vállalta a vád képviselését és a főtárgyaláson a vádlott azonnal védekezett, hogy az őrnagy özvegyétől kamat mellett kölcsönt vett fel és így nem tartozik haszonrészesedést fizetni.

Ma hirdetett ítéletet az ügyben a törvényszék. Nem fogadta el a vádlott védekezését, hanem

bűnösnek mondta ki család vétségében és ezért hat hónapra fogházra és száznegyvenezer lei haszon megfizetésére ítélt.

Azonkívül elmarasztalta a bűnügyi költségekben is. Az ítélet ellen a vádlott és védője felebbezést jelentettek be, az ügyész megnyugodott.

Ami a verebek csiriPelinek

— Képzelve, Reisz Pistának, a patikusknak megejtette a macskáját egy farkaskutyára.

— Borzasztó tragédia. Tavaly a dijnnyertes pincsijét vesztette el, az idén meg a macskáját... Ez mégis csak sok. Igazán szerencse, hogy Pista véletlenül a legdélcegebb patikus Váradon, aki testben és lélekben egyaránt erős. Kollégái közül egyik sem tudná elviselni a keserű sors hasonló csapásait. Ugyebár szegény Reisz Pista mélyen gyászol? Rendkívül szereti az állatot.

— Ugy van. Pista egész levert. Minden sakkpartiját elveszti azóta.

— Tudja... én nagyon sajnálom azt a szegény macskát, de ami azt illeti, a kutyát mégis jobban sajnálom.

— Hogy mondhat ilyet?

— Na hallja, ha egy kutyának macskahúst kell enni.

— Igaz. Mostoha helyzetben lehetett szegény pára. Ne is beszéljünk tovább erről a szomorú esetről, mert elindulnak a könnyeim és nincs az a hatalom, amely vissza tudná őket hívni.

— Szegény fiu, milyen jó szíve van. Ó, mennyire sajnálom.

— Engem ne sajnáljon, majd csak megkérdesedek én is. Hanem inkább sajnálja szegény kis Róth Klárit, aki a napokban összes költeményeit elvesztette.

— Elkártyázta?

— Ugyan kérem, egy fiatal leány és a kártya?! Hogy beszélhet ilyet?

— Bocsásson meg, de erre a szóra, hogy veszteség, már kizárólag a kártya fogalmát kapcsolja az agyam. Na, mi történt a költeményekkel?

— Az összes új versei csupán egy példányban voltak meg Róth Klárinak és ezeket valahol letette és elhagyta. Azóta nem találja sehol.

— Kedves barátom, elég volt a taktikázásból. Ezekkel a szomorú történetekkel megakadja tépdésni a szívemet, hogy aztán mint egy rongyot, egy selejtes holmit olcsón megszerezze.

— Kell is nekem a maga szíve. És most már megmondom őszintén, hogy soha egy pillanatig sem gondoltam magára komolyan, mert egy félművelt pletykáshoz teremtés, ilyenre pedig nem rekedtél. Nem mondom, ha valami komoly érdeklődést tapasztalnék az alapos ismeretek felé, akkor...

— Akkor meg majd én állok szóba magával. Vegye tudomásul, hogy már is beiratkoztam Osvát Kálmán irodalmi szemináriumába.

— Gratulálok. Ezt már szeretem. Nekem is beszélt Osvát erről a szemináriumról. Nemsokára meg is kezd.

— Én a barátnőmmel meghívtam, hogy hetenként kétszer délután jöjjön el hozzánk és a mi lakásunkon tartsa meg az előadásait.

— Maguknál? Otthon? Nagyon helyes. Így sokkal közvetlenebb, mintha semleges talajon beszélné. Osvát elmondta, hogy a programjának vezérmotívuma a nevelés. Irodalomra nevelni kell a közönséget, nem pedig tanítani tanárosan. Osvát fel fogja ébreszteni az érdeklődést az irodalom és a tudomány meg a művészet min-

den ága iránt. Tudja a módját, hogy kell. Azt mondja, hogy minden írónak kötelessége, hogy mindazt, amit tud, amit gondol, átközzetesse a közönséghez. Ő ezt is teszi már kilenc éve. Agyának minden természet elajándékozta, szétszórja.

— Széchenyi is nevelte a népet és minden jóvedelmét a nemzetnek ajánlódta.

— Tempora mutatur. Osvát nem bizik egy barátaiiban, mint ahogy Széchenyi bizott. Miután arra nem számíthat, hogy majd a barátai eltartják, mert eddig sem tartották el, hát...

— Mit gondolt maga, hogy mi ingyen kívánjuk Osváttól, hogy az ismereteit belénkplántálja? Szégyelje magát. Hiszen Osvátnak ez a foglalkozása, ez a kenyeré. Széchenyinek a kenyeré mégis csak azon a harmincezer holdon termelt, amelynek a jóvedelmét elajándékozta, míg el nem ajánlódta. De az Osvát kenyeré mindig csak a koponyájának a kemencéjében sült — ennyit én is tudok. Maga undok.

Sürgős tanácsülés a színházi munkálatok sieltetésére

— Saját tudósítónktól —

A városi tanács ma délben tizenkét órakor ülést tartott. Az ülést az tette szükségessé, hogy a színházi átalakítási és javítási munkálatok nem folynak elég gyorsan. Már pedig a tanács intenciója az, hogy a színházat október 15-én okvetlen át kell adni a közönség-

Tizenhatéves apa, tizennégyéves anya szörnyű bűne

SZENZACIÓS TARGYALÁS
A BÉCSI TÖRVÉNYSZÉKEN

Bécsből jelentik: Megrendítő gyilkosság kiskorú vádlottjai állottak tegnap az esküdtszék előtt.

Zédnik József tizenhatéves fiának viszonya volt a tizennégyéves Choura Franciskával. Amikor a szülők rájöttek a gyermek szörnyű eltévelyedésére, már mindkét gyerek elbujdosott otthonról és egy semmeringi penzióban vett lakást. Itt a tizennégyéves leánynak gyereke született. Az újszülöttet tizenhatéves apja újságpapírba csomagolta és a penzió tetőcsatornája alá rejtette. — Azután önmagával akart végezni a két gyerek, azonban ehhez nem volt bátorságuk.

A rettenetes pörben legközelebb hoznak ítéletet.

A mai Estilap: sorsolási szám

Hétfőn jelenik meg az utolsó sorsolási példány!

A sorsjegyeket a zsidó ünnepre való tekintettel

Szeptember 29, 30 és
október 1-én

adja ki a hét sorsolási példány ellenében a Hegedüs Hirlapiroda, a Nagyvárad Estilap kiadóhivatala.

Huzás október 3-án.

Vegye meg mindenki minden nap az Estilapot.

Csődöt kértek Románia egyik legnagyobb gabonakereskedő-cége ellen

Néhány nappal ezelőtt közölték a bukaresti lapok, hogy Románia egyik legnagyobb gabonakereskedő-cége fizetési zavarok közé jutott. Több száz millió fedezetlen adósságról volt szó. A cég nevét elhallgatták a lapok. Ma aztán közli a Dimineata, hogy a Schweizerische Depositenbank bukaresti affiliált intézete: a Banca Elvetiana de Depozite din Romania

csődöt kért a Manissalian Testvérek ismert gabonakereskedő-cég ellen.

A Manissalianokat jól ismer-

rik egész Európában. Örmény család, amelynek egyik ága Bukarestben, másik ága Párisban lakik és mind a kettő kimagasló szerepet játszott a két főváros gazdasági életében. A Manissalianok gabonai üzleteire sokszor reagált a párisi és a bukaresti tőzsde.

Néhány évvel ezelőtt

két Manissalian-fivért Páris közelében halálos végű autóbaleset ért;

úgy látszik, ez a kettős halál volt a Manissalian-ház végének kezdete.

SZIGORU RENDELET AZ ERŐSSZÓDA ARUSÍTÁSÁRÓL.

A közegészségügyi és népjóléti minisztérium 41.983. számú és 1927. augusztus 26-án kelt rendelete alapján közli Nagyvárad város polgármesteri hivatala, hogy a kereskedők erősszódát nem adhatnak el ezer (1000) grammal kisebb mennyiségben. Csakis olyan különleges agyag-, bádög- vagy üvegedényekben szabad eladni, amelyek hermetikusan elzárhatók. Az edényeket címkézni kell és a címkén az „otrava” (mérég) szónak, továbbá az anyag és a termelő gyár megnevezésének is rajta kell lennie. Tilos az erősszódát pohárban, vagy más edényben hagyni, vagy olyan helyeken tartani, ahonnan könnyen elveheti valaki, úgy, hogy mérgezéseket okozhat. Tilos az erősszódát gyermeknek kiszolgáltatni. Gyárakban az erősszóda törését és becsomagolását csakis jól szellőztetett helyiségekben lehet elvégezni, ahol mosdó, szappan és tiszta törülköző van; a munkásoknak pedig szemüveget és keztyűt kell viselni. A rendelet ellen vétőket a közegészségügyi törvény 65. szakasza értelmében büntetik.

Zenetanárok és tanulók figyelmébe!

Hegedű, zongora és mindenféle hangszerekre való iskolák, tanulmányok és előadási darabok legelőnyösebben beszerezhetők a Hegedűs Hirlapiroda zenemű-osztályában Oradea Bul. Regele Ferdinand 2.

Vidéki megrendeléseket postafordultával küldjük.

Csak egy éjszakára

szálljon hozzánk, hogy jó vacsora után kényelmes szobában pihenje ki utjának fáradalmait.

Jobb, mint otthon

az Ön kényelme, ellátása, szórakozása mérsékelt áru ártérmünkben és kávéházunkban.

Fogalomná válik

az utazóközönség körében

PARK

NAGYSZÁLLODA

olcsó szobáival, centrális fekvésével és kiszolgálásával

BUDAPEST

VIII., Baross-tér 10.

szemben a Keleti pályaudvar érkezési oldalával.

Sonnenfeld Adolf-nyomda r. t.

APRÓHIRDETÉSEK

LEVELEZÉS

JÖJJÖN az üzlettembe és tegyen egy próba bevásárlást, ahol meggyőződhetik előnyös feltételeimről és kiszolgálásomról. Női kabátok a legújabb divat szerint, férfi és női szövetek, vásznak, sifonok, batistok, damasztok, cömperek és minden divat dologk hetti vagy havi lefizetésre. Rottenberg Márton cégnél, Jorga Miklós (Zöldfa) utca 15. 179

LACIKAM! Levél megjött. Jól vagyunk. Sok csók. 926

ÜGYES fiatal lányok kökedvelt cikkek terjesztésére kerestetnek. Jelentkezni 2-4 között a Granáriába. 189

MICZI nrnő kegyeskedjek levelet szívesen helyen átvenni. Chien II. 204

DULCIA. Régi szerelmemet Phönixként új életre keltetted és ez lángol és vagyik érted, drága Dulciám. Jöveveleimről küldök értesítést. 205

LAKÁS

TÖBB csinos egy ágyas butorizot szoba, központban azonnali világítás, kiszolgálással együtt. havi 1500 leirt kiadó. Sövehből „Metropol” szálloda portásánál.

Két-három-négyszobás lakásaim vannak, egyszerű egy- és kétszobások. Háziurak jelentsek nálam megüresülő lakásukat, minimális díjért értekesítem jól fizető urak feleimnek. Balázsné utóda Nic. Jorga (Zöldfa) utca 21. fél 10-től fél 1-ig. 3712

ALKALMAZÁS

FIX és jutalékra felvesz ügynököket részletfizetésre való eladásra, Rottenberg Márton cég, Jorga Miklós (Zöldfa) utca 15. 180

KÖZPONTI FÜTÉSHEZ gyakorlott fűtőt keres Sonnenfeld-nyomda Printul Carol (v. Szilágyi Dezső) utca 6. szám.

GYERMEKTELEN házaspár házmesteri állást keres azonnalra. Cím a Hegedűs Hirlapirodában. 203

KALAPDISZITÓ, ki önállóan is tud dolgozni, állást keres. Cím a Hegedűs hirlapirodában. 207

ADÁS-VÉTEL

EGY pendelyháló, használt, de jókarban levőt megvételre keresek. Cím a Hegedűs hirlapirodában kérek.

FEHÉR hálószoza, hencser, Biedermayer-asztalka, esetleg lakással eladó Printul Carol (Szilágyi D.)-u. 22. 202

IRODA berendezés, elsőrendű kivitelben, használt állapotban is, valamint tűzmentes könyvszekrények megvételre kerestetnek. — Irásbeli ajánlatokat „Carmen” c. pögyár, Barnitiu (Damjanich) utca r. kérünk. 206

ELADÓ egy hónapig használt komplett madárjávör hálószoza, Andrei Muresanu (Szigligeti) utca 17. 195

KÜLÖNFÉLÉK

ÜZLETHELYISÉGET csakis a centrumban Vulcan József (Nagy Sándor), Rimanóczy vagy Károly herceg (Szilágyi Dezső) utca legelőjén nagy, szép helyiséget keresek. Cím a Hegedűs hirlapirodában leadni kérek. 175

x Zenetanárok! Tekintsék meg hatalmas, minden szakra kiterjedő zenemű raktárunkat. Hegedűs Hirlapiroda Zenemű-osztálya.

Utleveleket vizumokkal

pontosan, gyorsan elintéz a Hegedűs Hirlapiroda

Telefon: 458

Vizumárak a legújabb rendelkezés folytán a következők:

Magyar vizum ..	660 lei
Cseh ..	600 lei
Osztrák ..	620 lei
Jugoszláv ..	950 lei
Francia vizum ..	660 lei
Olasz vizum ..	680 lei

Őszi és téli

szépi divatlapok érkeztek

a Hegedűs Hirlapirodában

Costumes Manteaux	150 lei
Elite ..	150 lei
L'Enfant ..	90 lei
Confection ..	140 lei
Star ..	160 lei
Confection Moderne	145 lei
La Parisienne ..	100 lei
Juno ..	130 lei
Astra ..	90 lei
Revue Parisienne ..	150 lei
Grande Revue ..	150 lei
Saison Parisienne ..	115 lei
Paris Confection ..	135 lei

Vidékire utánvéttel vagy az összeg előzetes befizetése ellenében szállítjuk

Tűzifa, élesdi oltott mész, lordai cement

prima, száraz cser- és bükkhasáb, különféle betonesövek, rabitz-lap, kátránypapír, tegla, cserép legolcsóbban kaphatók

JURICKSKAY BÉLA

tűzifa és építkezési anyagraktárban 3894

Piața Mihai Viteazul Nagypiac-tér, mellett, a legett Adria-malom telepén

Ngugdíjasok figyelmébe! Ügynököket felveszek.

Bámulatra méltók az általunk készített ezüst áruink.

Egyedüli elárúsító helyünk

Herbst ékszer és óra áruház

Piața Regina Maria (Bemer-tér) 1
Oradea - Nagyvárad
hol az általunk megszabott olcsó árak mellett lesz árusítva
Kérjük a kirakatokat megfigyelni
Postpischel és társai

Tojás

friss, lámpázott, állandóan kapható
Különlegesség: Abarkás tea-tojás
garantált minőségben, betegeknek felülmulthatatlan 3933

Kollner tojásraktár

M. Viteazul (Nagypiac)-tér 11.

60

lei havonta

A VILÁGIRODALOM ÖSSZES KÖNYV-ÚJDONSÁGAIAT OLVASHATJA A HEGEDÜS HIRLAPIRODA KÖLCSÖNKÖNYVTÁRÁBAN

Fest. Tiszti
2 nap alatt
Kalinovcsán
a Sas alatt
Mos. 3816 Vasal

Endlizést

olcsón és kifogástalanul elkészítve csakis I. Vulcan (Nagy Sándor)-u. 11. ajtó 5. vállalknak

Gyermekhocsik

ernyők, gummizások, szakszerű javítások 3707

Szóke Miklós

gyermekhocsik üzemében

Piața Unirii 16., Saguna (Kapucinus-u.) sarok

Parkettele, falporló, kefe

seprő és mindennemű saját készítményű keféru legolcsóbban beszerezhető STERN S. ENDRE cégnél Oradea N. Jorga (Zöldfa) utca 10. Vízonteladónak árendmény. 3540-3

x Bármilyen kotta kell Önnek, ne keresse máshol, nálunk mindent megkap. Hegedűs Hirlapiroda zeneműosztálya.

